

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΤΟΥ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

5.1.2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Προς την εφημερίδα τα ΝΕΑ
Και ειδικότερα προς τους κκ:
1. Γεώργιο Μαντέλα, Δ/ντη
2. Βαγγέλη Λιαλιούτη, Δ/ντη Σύνταξης
3. Νίκο Τσάκαλο Αρχισυντάκτη Έκδοσης

Θέμα: Αίτημα πλήρους και άμεσης επανόρθωσης από δημοσίευμα στα ΝΕΑ της 30.12.2021 κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 5 εδάφια α και β του Συντάγματος

Αξιότιμε κε Διευθυντά, Αξιότιμε κε Αρχισυντάκτα

Δημοσιεύθηκε την Πέμπτη 30.12.2021 στην εφημερίδα σας (ΤΑ ΝΕΑ) άρθρο, με τον τίτλο «Επιμένει η ΑΔΑΕ για τις παρακολουθήσεις υπόπτων» με υπότιτλους «ΤΑ ΝΕΑ αποκαλύπτουν το έγγραφο της Αρχής που ζητεί την ψηφιοποίηση του αρχείου τηλεφωνικών παρακολουθήσεων και την ενημέρωση κακοποιών, κατασκόπων και τρομοκρατών!» «για κίνδυνο να τριανταχτούν στον αέρα κρίσιμες έρευνες προειδοποιούν στελέχη της ΕΛΑΣ». Δίπλα στο άρθρο υπάρχει σε φωτοτυπία έγγραφη εισήγηση δική μου προς την Ολομέλεια της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών» (εφεξής ΑΔΑΕ) της οποίας προΐσταμαι. Το άρθρο υπογράφεται από τον δημοσιογράφο κ. Βασίλειο Λαμπρόπουλο.

Στο δημοσίευμα αυτό εμφανίζεται περίπου η ΑΔΑΕ (Αρχή σημειωτέον κατοχυρωμένη από το άρθρο 19 του Συντάγματος) να μην έχει επίγνωση των ευθυνών της και να έχει μια ακτιβιστικού εμμονή να ενημερώνει κακοποιούς, τρομοκράτες (ακόμη και εκείνους του Ισλαμικού Κράτους) και κατασκόπους για την ενδεχόμενη άρση του απορρήτου του τηλεφώνου τους, αδιαφορώντας ουσιαστικά για την δημόσια και εθνική ασφάλεια και επιδιώκοντας ουσιαστικά να δυσχεράνει, αν όχι να υπονομεύσει και να ματαιώσει το έργο των υπηρεσιών ασφαλείας της χώρας (κυρίως των αστυνομικών αρχών). Ο συντάκτης του άρθρου φέρεται να έχει λάβει τις πληροφορίες του από ανώνυμους αστυνομικούς κύκλους · ουδέποτε, όμως, ζήτησε να ενημερωθεί υπεύθυνα επί των θεμάτων αυτών από στελέχη της Αρχής μας ή από εμένα τον ίδιο για να έχει μια σε βάθος, αντικειμενική και σφαιρική ενημέρωση, για τα θέματα αυτά. Επί του δημοσιεύματος αυτού παρακαλώ να σημειώσετε προς αποκατάσταση της αλήθειας και ενημέρωση των αναγνωστών της εφημερίδας σας, τα παρακάτω:

Παρατηρείται κατ' αρχάς ότι το άρθρο αυτό βρίθκει ανακριβειών και περιέχει μια πλήρη διαστροφή της πραγματικότητας. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι, ήδη, με επιστολή μου της 21.6.2021 είχε ανασκευασθεί άρθρο περιέχον ανάλογες ανακρίβειες που είχε δημοσιευθεί σε παλαιότερο άρθρο του αυτού συντάκτη και πάλι στην εφημερίδα σας (ΤΑ ΝΕΑ) την Παρασκευή 18.6.2021 (αριθμός φύλλου 1131), με τίτλο την φράση "Βόμβα από ΑΔΑΕ για τις παρακολουθήσεις υπόπτων" και παράτιπλο τις φράσεις: "Ζητούν (εννοείται από την ΑΔΑΕ) από την ΕΛΑΣ να ενημερώνει κακοποιούς, κατασκόπους αλλά και τζιχαντιστές ότι έχει αρθεί το απόρρητο των επικοινωνιών τους", "Σοκ στην Κατεχάκη".

Είχα ελπίσει ότι μετά την επιστολή εκείνη η εφημερίδα σας δεν θα ξαναδημοσίευε τέτοιου τύπου δημοσιεύματα και θα επεδείκνυε ιδιαίτερη προσοχή στην προσέγγιση τόσο ευαίσθητων ζητημάτων, όπως αυτά που ανάγονται στην συνταγματικά κατοχυρωμένη προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών των πολιτών και την προστασία του ιδιωτικού βίου αυτών. Με θλίψη μου διαπιστώνω ότι αγνοήθηκαν τελείως τα γραφέντα στην επιστολή μου εκείνη.

Αναγκάζομαι συνεπώς να επανέλθω, πιστεύοντας ότι αυτή την φορά θα διαφανεί οριστικά η αλήθεια. Η Ανεξάρτητη Αρχή μας υφίσταται εκ του Συντάγματος (άρθρο 19), με αποστολή την προστασία της ελεύθερης ανταπόκρισης και επικοινωνίας - ενός από τα παγκοσμίως πλέον κρίσιμα και θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου. Το συγκεκριμένο μάλιστα δικαίωμα προστατεύεται κατά τη συνταγματική διάταξη, με απόλυτο τρόπο, ενώ προϋπόθεση για την κάμψη της προστασίας του, αποκλειστικά για λόγους που ανάγονται στην προστασία της εθνικής ασφάλειας ή στη διακρίβωση ποινικών αδικημάτων, αποτελεί σχετική απόφαση της δικαστικής αρχής. Η ΑΔΑΕ είναι εξοπλισμένη από το νόμο (ν.3115/2003) με εξουσίες ελέγχου όλων των κρατικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και όλων των υπηρεσιών ασφαλείας του κράτους, προς κατοχύρωση του επίδικου δικαιώματος.

Το δικαίωμα των πολιτών να ενημερωθούν για την περίπτωση που έχει διαταχθεί σε βάρος τους άρση του απορρήτου των επικοινωνιών τους με βάση προηγηθείσα διάταξη της δικαστικής εξουσίας προβλέπεται **παγίως και ρητώς** από τον ίδιο το νόμο, με υποβολή σχετικού ερωτήματος ενώπιον της ΑΔΑΕ (άρθρο 5 §9 του ν. 2225/1994 στην διάταξη του οποίου σημειωτέον αναφέρονται ρητώς **ως θιγόμενοι** οι πολίτες των οποίων ήρθη το απόρρητο των επικοινωνιών τους), προβλέπεται δε σε όλες τις έννομες τάξεις των δημοκρατικών κρατών δικαίου καθώς και από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Δεν είναι, συνεπώς, πρόσφατη επινόηση ή έμμονη ιδέα της υπ' εμέ Διοίκησης της ΑΔΑΕ.

Αν συντρέξει μια τέτοια περίπτωση – η οποία αφορά πλέον μόνον τα θέματα διακρίβωσης ποινικών αδικημάτων, όχι δε και τα ζητήματα αναγόμενα στην εθνική ασφάλεια, με βάση τον ν.4790/2021, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και τέθηκε σε ισχύ στις 31.3.2021 – η Αρχή νομιμοποιείται να απαντήσει μόνον, εφόσον το μέτρο έχει πλέον λήξει και υπό την περαιτέρω προϋπόθεση ότι η δικαστική αρχή βεβαιώνει ότι με τη γνωστοποίηση της επιβολής του στον θιγόμενο «δε διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε» η άρση του απορρήτου. Επομένως, η ΑΔΑΕ **υποχρεούται εκ του Συντάγματος και εκ του νόμου** να τηρεί αρχεία, τα οποία θα της επιτρέψουν οσάκις υποβληθεί σχετικό αίτημα από πολίτη να ανατρέξει στα αρχεία της για να μπορεί να εκπληρώσει την επίμαχη από το νόμο απορρέουσα υποχρέωση της με ίδιους πόρους.

Κατόπιν τούτων, είναι προφανές ότι η ΑΔΑΕ δεν αποφάσισε αυθαιρέτως σε κενό νόμου να τηρεί ψηφιοποιημένα αρχεία με στοιχεία σχετικά με τις άρσεις του απορρήτου των επικοινωνιών. Ούτε υφίσταται προφανώς ανάγκη ή υποχρέωση της ΑΔΑΕ να ζητήσει και να λάβει την άδεια του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη ή της αποσπασμένης σε αυτό Εισαγγελίας, όπως εσφαλμένα αναφέρεται στο άρθρο, για να τηρήσει τις πιο πάνω από το Σύνταγμα και ευθέως από το νόμο προκύπτουσες υποχρεώσεις και αρμοδιότητες της.

Περαιτέρω, η ενημέρωση των θιγόντων με βάση την προαναφερθείσα διάταξη, γίνεται **μόνο οσάκις υποβάλλεται σχετικό ερώτημα-αίτημα πολίτη και ουδέποτε αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από πρωτοβουλία της Αρχής**. Αυτονοήτως δε η απάντηση στον ερωτήσαντα συναφώς πολίτη γίνεται μόνο υπό την επιπρόσθετη προϋπόθεση, ότι οι δικαστικές αρχές έχουν διαβεβαιώσει εγγράφως την ΑΔΑΕ, ύστερα από σχετική αλληλογραφία, ότι από την επίμαχη ενημέρωση δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο ελήφθη το συγκεκριμένο μέτρο της άρσεως του απορρήτου. Αλλιώς η ΑΔΑΕ δεν ενημερώνει ουδέν για την λήψη του μέτρου της άρσης του απορρήτου.

Τέτοιο έγγραφο δικαστικής αρχής είναι και αυτό που υπαινίσσεται ο συντάκτης του άρθρου ότι απέστειλε η Εισαγγελέας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη στις 15.4.2021 στην ΑΔΑΕ. Δεν επρόκειτο, τουτέστιν, για απάντηση σε κάποιο γενικό έγγραφο της Αρχής με το οποία ζητείτο η άδεια της Εισαγγελίας να γίνονται εφεξής τέτοιου είδους ενημερώσεις των προσώπων το απόρρητο των οποίων έχει αρθεί, όπως αφήνει ο συντάκτης του άρθρου να εννοηθεί. Επρόκειτο για απάντηση σε συγκεκριμένο ερώτημα που είχε διατυπώσει η ΑΔΑΕ με αφορμή έγγραφο αίτημα ερώτημα έλληνα πολίτη και με το οποίο, έχοντας επίγνωση της σοβαρότητας που έχει για κάθε συντεταγμένη πολιτεία η μη διακύβευση της δημόσιας ασφάλειας, η Αρχή μας ρωτούσε, όπως πράττει πάντα, να πληροφορηθεί αν η

ενδεχόμενη ενημέρωση του εν λόγω θιγέντος-αιτούντος θα είχε ως αποτέλεσμα την διακύβευση του σκοπού, για τον οποίο είχε ληφθεί το μέτρο από την δικαστική εξουσία στην επίμαχη περίπτωση.

Είναι αυτονόητο για κάθε καλόπιστο και ενημερωμένο παρατηρητή ότι ουδέποτε η ΑΔΑΕ θα διανοούνταν να υπονομεύσει ή να ναρκοθετήσει την επιχειρησιακή λειτουργία και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που μεριμνούν για την ασφάλεια της χώρας και για την πρόληψη κινδύνων που την απειλούν και φαντάζομαι ότι μπορείτε να αντιληφθείτε πόσο βαρύτατη προσβολή τόσο για την συνταγματικά κατοχυρωμένη Αρχή μας όσο και για μένα προσωπικά, που υπηρέτησα επί 40 χρόνια ως δικαστής στο Συμβούλιο Επικρατείας, είναι η διάχυτη στο άρθρο πληροφόρηση ότι η ΑΔΑΕ επιδιώκει εμμονικά να ενημερώνει εγκληματίες αδιαφορώντας για το αν «θα τιναχτεί στον αέρα» η δημόσια ασφάλεια της χώρας καθώς και τρίτων χωρών, με τις οποίες αυτή συνεργάζεται.

Αξιότιμε κε Διευθυντά, Αξιότιμε κε Αρχισυντάκτα

Με δεδομένο τον κρίσιμο ρόλο που διαχρονικά διαδραματίζει ο τύπος στη λειτουργία της δημοκρατίας, είναι αυτονόητο ότι η αποσπασματική και πραγματολογικά ανακριβής πληροφόρηση του αναγνωστικού κοινού προκαλεί σύγχυση ως προς το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο. Η στρέβλωση των δεδομένων, όσο ευχερώς κι αν παράγει ψευδεπίγραφες ειδήσεις που θορυβούν και εντυπωσιάζουν την κοινή γνώμη, προσελκύοντας αναγνώστες και αυξάνοντας την αναγνωσιμότητα, δεν προσφέρει τελικώς καλές υπηρεσίες ούτε στην αλήθεια, ούτε στην διαπαιδαγώγηση επαρκών και υποψιασμένων πολιτών ούτε στην καλή λειτουργία των συνταγματικών θεσμών. Και νομίζω ότι άρθρα σαν το σχολιαζόμενο δεν προσήκουν σε μια εφημερίδα με την ιστορική πορεία των ΝΕΩΝ.

Προς αποκατάσταση της αλήθειας, και του τρωθέντος κύρους της ΑΔΑΕ θεωρούμε αυτονοήτως επιβεβλημένη τη φιλοξενία της απάντησής μας στο προσεχές φύλο του εντύπου σας.
Σας ευχαριστώ για την προσοχή.

Με εκτίμηση

Χρήστος Ν. Ράμμος

**Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ε.τ.**